

Betreft: zorgen om kinderen in noodonderdaklocatie Zoutkamp en kinderen in azc's

Den Haag, 29 april 2020

Hooggeachte staatssecretaris Broekers-Knol,

Namens de werkgroep Kind in azc zou ik graag reageren op uw brief dd. 17 april 2020 ten aanzien van de uitwerking van de maatregelen in de Asielketen met betrekking tot het Coronavirus. In deze brief gaat u in op zowel de situatie in de noodonderdaklocatie te Zoutkamp als op de situatie van kinderen die in COA opvanglocaties verblijven.

Noodopvanglocatie Kazerne Zoutkamp

In uw brief laat u weten dat er op de peildatum (7 april) 195 asielzoekers in de kazerne in Zoutkamp verbleven, waaronder circa 10 alleenreizende minderjarigen en 30 kinderen in gezinsverband. U geeft tevens aan dat in deze locatie maximaal 200 personen opgevangen kunnen worden volgens de richtlijnen van het RIVM.

Inmiddels is deze locatie in Zoutkamp vol¹, en bent u sinds 28 april begonnen met het overplaatsen van de huidige bewoners van Zoutkamp naar de pre-pol in Ter Apel².

De werkgroep Kind in azc pleit ervoor dat de kinderen, waarvan een meerderheid nu al vier weken verblijft op deze locatie, bij deze overplaatsingen prioriteit krijgen.

De noodonderdaklocatie in Zoutkamp is namelijk niet geschikt voor kinderen. Hun bewegingsvrijheid is strikt beperkt tot het met hoge hekken omgeven terrein, wat in feite detentie is. Bovendien ligt de kazerne in een grimmige, militaire omgeving³, hetgeen niet goed is voor kinderen die uit oorlogsomstandigheden komen. In uw brief van 17 april geeft u ook aan dat de locatie niet in alle opzichten voldoet aan de opvangrichtlijn voor kwetsbare groepen. U schrijft daarnaast: "De medewerkers hebben waar mogelijk wel oog voor de positie van kinderen, maar de mogelijkheden daartoe op de noodonderdaklocatie zijn op dit moment beperkt."

COA opvanglocaties

Ook de meer dan 7000 kinderen in de COA opvanglocaties zitten thuis, in de woonunit op het azc. Dicht op elkaar, met beperkte en gedeelde faciliteiten.

Gelukkig mogen de jongste kinderen vanaf 11 mei weer naar school. Helaas moeten de kinderen in het voortgezet onderwijs nog langer wachten. WIFI en goede devices om contact met school en de buitenwereld te hebben blijven onverkort belangrijk.

¹ <https://winsum.nieuws.nl/nieuws/20200416/noodopvang-asielzoekers-in-zoutkamp-zit-vol/>

² <https://www.tweedekamer.nl/downloads/document?id=518a7c8b-a94f-4b1e-b8e5-01e69e04614e&title=Stand%20van%20zaken%20coronamaatregelen%20in%20de%20justitie-%2C%20veiligheids-%20en%20migratieketen.docx>

³ <https://www.trouw.nl/binnenland/zorgen-over-asielzoekers-op-militaire-kazerne~bca37c4f/>

In uw brief van 17 april schrijft u dat de WIFI problemen naar verwachting in de derde week van april opgelost zouden zijn.

De Werkgroep Kind in azc kreeg toch nog veel signalen dat de WIFI op veel locaties nog ontoereikend was. De WIFI is voor kinderen van groot belang om onderwijs te kunnen blijven volgen. We hebben 100 scholen waar kinderen in azc's naar school gaan, gevraagd hoe de situatie bij hen is. Wij hebben de scholen tevens gevraagd of alle kinderen in beeld zijn en of er voldoende devices zijn. Deze inventarisatie hebben wij op 23 april naar uw medewerkers gestuurd en sluiten wij voor de volledigheid ook bij deze brief.

Van de 45 scholen die gereageerd hebben blijkt dat op de volgende locaties de WIFI nog niet toereikend was op 22 april jl.:

- Sneek	- Dronten
- Hengelo	- Overloon
- Ter Apel	- Leersum
- Utrecht	- Rotterdam
- Gilze	- Weert
- Den Helder	- Assen
- Coevorden	- Schalkhaar
- Heemerveen	

Daarnaast geven de scholen in Sneek, Overloon, Weert, Emmeloord, Den Helder en Ter Apel aan dat niet alle kinderen een device hebben om schoolwerk op te maken.

Van onze (VluchtelingenWerk, TeamUp en De Vrolijkheid) medewerkers en vrijwilligers, kregen wij daarnaast meldingen dat de WIFI ook op de volgende locaties ontoereikend is:

- Grave	- Luttelgeest
- Amersfoort	- Arnhem-Zuid (Groningersingel)
- Amsterdam	- Overloon
- Budel-Cranendonck	- Baexem
- Drachten	- Heerlen

Op de vraag of de scholen hun leerlingen in beeld hebben was het antwoord wisselend. Vooral door de enorme inspanning van leerkrachten en mentoren en de veelal goede samenwerking met het COA lijkt het erop dat in de meeste gevallen de scholen (bijna) alle leerlingen in beeld hebben. Toch hebben sommige scholen ook aangegeven zich ernstige zorgen te maken over sommige leerlingen omdat bijvoorbeeld hun dag en nachtritme is verstoord. Daarnaast zijn er zorgen over kinderen die überhaupt niet aan het onderwijs deel kunnen nemen in verband met bijvoorbeeld een recente verhuizing. Dit geeft eens te meer aan dat de veelvuldige verhuizingen van kinderen een negatieve impact hebben op kinderen, juist ook in deze zware tijden.

Voorlopig hebben we nog te maken met de realiteit van het Coronavirus. Wij begrijpen dat deze situatie uitdagingen met zich meebrengt en zijn ervan overtuigd dat u er alles aan doet deze vervelende situatie voor kinderen in azc's zo draaglijk mogelijk te maken.

Naar aanleiding van signalen die wij ontvangen zouden we u nog graag de volgende vragen stellen:

- U geeft aan dat het COA veel doet aan informatievoorziening rondom Corona. De Werkgroep krijgt signalen dat de informatie niet in alle gevallen effectief is. Sommige bewoners houden

zich onvoldoende aan de afstand regels en sommige ouders leggen de regels te strikt uit voor hun kinderen en laten ze helemaal niet meer naar buiten (dit blijkt onder andere ook uit de meegestuurde inventarisatie). Maakt COA gebruik van de specifiek op vluchtelingen toegesneden voorlichting van Pharos en verwijst COA naar de speciale Coronahelpdesk⁴ die door vluchtelingen zelf wordt bemenst?

- Is er extra zorg en aandacht voor gehandicapte en extra kwetsbare kinderen?
- Hoe staat het met de toegang tot medische zorg? Klopt het dat azc bewoners zelf de arts moeten bellen en een afspraak moeten maken en dat dit een te grote drempel is? Welke extra maatregelen worden getroffen om de toegang tot medische zorg te verbeteren?

Bij voorbaat hartelijk dank voor uw reactie.

Met vriendelijke groeten,

Helen Schuurmans

Coördinator Werkgroep Kind in azc

⁴ https://www.oneworld.nl/lezen/discriminatie/sociaal-onrecht/citroen-helpt-tegen-corona-lezen-nieuwkomers/?fbclid=IwAR14f5uvMslesJoWFnPtG_VoqiKvfsy3UqS6g-2LrzuHVHfTmSmdf5TztyM